

Savez male ePrivrede u Bosni i Hercegovini

Analiza postojećeg stanja u oblasti digitalne transformacije MSP-a i smjernice za prevazilaženje digitalnog raskoraka sa pregledom rješenja u Evropskoj uniji i svijetu

Zadatak studije „Savez male ePrivrede u BiH“ je razvoj boljeg razumijevanja digitalne ekonomije malih i srednjih preduzeća, posebno mikro preduzeća, počevši od njihove tačke gledišta o ePoslovanju. Na osnovu rezultata naših anketa i intervjuva, bili smo u mogućnosti da identifikujemo njihova uobičajena ponašanja u vezi sa elektronskom trgovinom (potrebna ulaganja, glavni troškovi koji su se pratili, poželjni kanali itd.), kao i da istaknemo glavne barijere za ove kompanije prilikom uključivanja u ePoslovanje.

S obzirom na značajnu ulogu koju MSP-ovi imaju u ukupnoj ekonomsko-socijalnoj slici Bosne i Hercegovine, potrebno je posebnu pažnju usmjeriti na korištenje svih dostupnih potencijala u smislu daljnjeg jačanja MSP-ova

i njihove pozicije na globalnom tržištu. Jedan od takvih potencijala predstavlja i korištenje informaciono-komunikacionih tehnologija i alata koji su na njima bazirani. Ako se dodatno u obzir uzme i stalni deficit stručnog kadra koji je rezultat migracija u razvijene zemlje, jasno je kako se svakom pa i najmanjem poboljšanju treba pristupiti sa naročitom pažnjom. Također, ne smije se zaboraviti ni činjenica da se propisi i standardi u ovoj oblasti na globalnom nivou mijenjaju svakodnevno ali, uslijed kompliciranosti bh. društvenog sistema, takvi propisi i standardi često ne budu implementirani na način i u roku koji bi bio prihvatljiv. Kao rezultat toga nastaju uvjeti koji ovu oblast čine neodrživom i u globalnim okvirima potpuno nekonkurentnom.

Upravo zato MSP-ovi moraju usmjeriti svoje napore ka jasnom definiranju svojih zahtjeva prema državnoj administraciji te na taj način poboljšati ukupnu ekonomsko-socijalnu bazu Bosne i Hercegovine. Kroz uspješnu implementaciju modernog načina poslovanja i privredivanja, kao i prezentaciju pozitivnih primjera iz prakse, znatno će biti olakšan rad svih zainteresiranih strana u procesu tranzicije bosanskohercegovačkog društva kada je MSP sektor u pitanju.

Bosna i Hercegovina kao zemlja kandidat koja se, uz sve svoje specifičnosti, nalazi na putu ka EU, mora biti spremna da odgovori na sve izazove koji na tom putu stoje. Međutim, ukoliko se odgovarajući koraci ne poduzmu na vrijeme, bosanskohercegovački MSP sektor se može naći u nezavidnom položaju koji prijete samom njegovom postojanju. Uz brže uvođenje moderne komunikacione infrastrukture kompanije iz Bosne i Hercegovine bi sigurno ostvarile brojne prednosti u odnosu na svoje konkurenate unutar EU. Praksa unutar ove oblasti u razvijenim zemljama se okreće ka implementaciji digitalnih tehnologija koje u znatnoj mjeri olakšavaju sve proizvodne i poslovne procese, čime se na najbrži način stvaraju nova radna mjesta i omogućavaju daljnji rast i razvoj ove oblasti.

Ilustracija iz studije:
Promjena u potražnji za vještinama ljudskih resursa u svijetu